

Berki Vivien

jogballgató (PTE ÁJK), az ÓNSZ alelnöke

Új trend a házasság felbontásánál – a fészek modell

I. Bevezetés

A házasság felbontása egy kényes kérdés – a felek között elszabadulhatnak az indulatok, elhúzódhat a válási procedúra, valamint az ismerősi, rokoni körök is csak puhatolózva hozzák fel, miért is került sor erre a döntésre. Ha nem lenne elég nehéz a helyzet önmagában, még egy másik tényező is rátehet egy lapáttal a helyzetre: a közös gyermek. Természetesen a házasság virágzásának idején a gyermek egy áldás minden családban, azonban amikor már megromlik a felek közötti viszony és eljutnak arra a pontra, hogy már nem tudják közös életüket folytatni, bizony a gyermek egy megoldandó problémának számít. Kinél lakjon? Hova költözzön a másik fél, hogy ne legyen olyan távol gyermekétől? Az egyik legfontosabb kérdés pedig, ami a házasság felbontását megnehezítheti sok esetben: ki gyakorolja a szülői felügyeleti jogokat és kötelezettségeket?

Amikor a házasság felbontása szóba kerül és a feleknek van közös gyermekük, az emberek többsége úgy gondolhatja, hogy a bevált szokásnak megfelelően a gyermeket az egyik félnél helyezik el, a másik csak meglátogathatja, közös programokat szervezhet vele meghatározott időben, illetve fizeti a gyermektartást. Ez a rendezési mód hosszú ideje jelen van, azonban a trendek változnak és új irányok alakulnak ki, köztük az előretörő megoldás, a fészek modell is. Célom, hogy bemutassam, mikor beszélhetünk a szülői felügyelet közös gyakorlásáról, hogyan kapcsolódik ehhez a váltott gondoskodás, illetve a fészek modell. Utóbbival kapcsolatban az eddigi véleményeket figyelembe véve megfogalmazom saját álláspontomat.

II. A szülői felügyelet gyakorlása

II.1. A közös szülői felügyelet

A szülői felügyelet gyakorlásának két módja közül témánk szempontjából a közös szülői felügyelet bír relevanciával.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 4:164. § (1) bekezdése kimondja, hogy „*a szülői felügyeletet a szülők – megállapodásuk vagy a gyámhatóság vagy a bíróság eltérő rendelkezése hiányában – közösen gyakorolják akkor is, ha már nem élnek együtt.*” A szülői felügyeleti jog gyakorlása mindkét szülő feladata alapesetben – közösen hoznak meg döntéseket gyermekükkel kapcsolatban. Abban az esetben viszont, ha a házasság felbontására kerül sor, elképzelhető, hogy a

felek közötti érzelmi viszony eldurvul, gyakran a szülők gyermekeik érdekeinek figyelembevételével próbálják eldönteni, hogyan alakuljon a szülői felügyeleti jog.¹

A Ptk. szabályai alapján tehát a szülői felügyeletről a felek megállapodhatnak, vagy a gyámhatóság, bíróság dönt róla. Elmondható, hogy az esetek többségében az első opciót választják a szülők, ezt megtehetik szóban, írásban vagy akár ráutaló magatartással is.² A megállapodás esetében a legfontosabb szempontként a gyermek érdekét kell szem előtt tartani, továbbá a különélő szülőknek biztosítaniuk kell a gyermek kiegyensúlyozott életvitelét.³ A szülőknek a gyermekkel kapcsolatos járulékos kérdésekben is meg kell állapodniuk,⁴ a Ptk. 4:21. § (4) bekezdése szerint a kapcsolattartást nem kell rendezniük ebben az esetben, viszont a gyermek lakóhelyét meg kell nevezniük. E feladat megoldása nem okoz ugyan gondot azoknál a szülőknél, akiknél az egyik félnél lakik állandó jelleggel a gyermek, viszont annál nagyobb problémákat szülhet, ha felváltva gondozzák.⁵ A bíróság a megállapodásban foglaltak alapján ítéletével jóváhagyhatja és elrendelheti a közös gyakorlást.⁶ A kérelmükben részletesen leírják, hogyan tervezik a gyermek ellátását, milyen mértékben vesznek részt életében, a vele kapcsolatos feladatok ellátásában. Ez a szülők érdekét is szolgálja, hiszen írásba foglalás során előre tudnak tervezni, könnyebben átlátják, mit és hogyan kell alakítaniuk életükben. Ahogy Mészáros-Barcsa Ildikó Judit fogalmaz: a szülők ilyen helyzetben érzik igazán, hogy gyermekük iránt közös és egyenlő a felelősség, de mindazonáltal kötelezettség is.⁷

Amennyiben bíró rendezi a szülői felügyelet gyakorlásának kérdését megállapodás hiányában, akkor a döntés meghozatalánál figyelembe kell vennie a gyermek testi, szellemi és erkölcsi fejlődésének legkedvezőbb biztosítását.⁸ Újdonság 2022. január 1. óta, hogy a bíró az egyik szülő kérelmére is dönthet a közös gyakorlás elrendeléséről, ha a kiskorú érdekében áll.⁹ Az egyoldalú kérelem alapján a bírónak bizonyítási eljárást kell lefolytatnia, ahol megvizsgálja, hogy az objektív és szubjektív feltételek fennállnak-e.¹⁰ Az előbbi kategóriába olyan szempontok tartoznak bele, mint

¹ Mészáros-Barcsa Ildikó Judit: A családjog közigazgatási vetületei: különös tekintettel a szülői felügyelet rendezése és gyakorlása során felmerülő elméleti és gyakorlati kérdésekre. *Opuscula Iuvenum Excellentissima* 2020/1. sz. 10. o.

² Visontai-Szabó Katalin: A szülői felügyelet rendezésének jogi keretei és pszichológiai háttere különös tekintettel a szülői felügyelet közös gyakorlására. *Glossa Iuridica* 2021/4. sz. 77. o.

³ Ptk. 4:164. § (2) bekezdés

⁴ Mészáros-Barcsa: i. m. 11. o.

⁵ Széibert Orsolya: Új mérföldkő a hazai családjogi szabályozásban: a bíróság által elrendelhető közös szülői felügyelet és váltott gondoskodás. *Családi Jog* 2022/1. sz. 13. o.

⁶ Ptk. 4:165. § (2) bekezdés: „A házassági vagy a szülői felügyelet rendezése iránti perben a szülők közös kérelmére a bíróság – a gyermek érdekét mérlegelve – a szülők közös szülői felügyeletre és ezzel összefüggésben a gyermek lakóhelyére vagy a szülői felügyelet (1) bekezdés szerinti rendezésére vonatkozó egyezségét jóváhagyja, vagy arról ítélettel határoz.”

⁷ Mészáros-Barcsa: i. m. 12. o.

⁸ Ptk. 4:167. § (2) bekezdés

⁹ Ptk. 4:167. § (1) bekezdés

¹⁰ Kövesné Kósa Zsuzsanna – Tancsik Annamária: A jogszabályváltozás mint körülményváltozás a szülői felügyelet gyakorlása megváltoztatásának feltételrendszerében. *Kúria*. <https://kuria-birosag.hu/hu/kuriai-dontesek/1-dr-kovesne-dr-kosa-zsuzsanna-dr-tancsik-annamaria-jogszabalyvaltozas-mint> (2024. 12. 13.)

a szülők anyagi helyzete, a földrajzi távolság, a gyermek körüli teendők ellátása, míg utóbbinál az együttműködési készségnek, az előreláthatóságnak, a gyermek alkalmazkodási képességének, valamint a szülők gyermekkel meglévő kapcsolatának és nevelési képességének van jelentősége.¹¹ Hogyha a bizonyítás lefolytatása után megállapítja a közös felügyelet gyakorlásának indokoltságát, a bíró dönthet a konkrét megvalósulás módjáról, amelynek keretében akár váltott gondoskodást is elrendelhet.¹²

II.2. A váltott gondoskodás

A váltott gondoskodás, mint a közös szülői felügyelet gyakorlásának egyik módja, már régebb óta létező intézménynek számít Európában és világszerte, a magyar jog azonban 2022 óta nevesítette törvényi szinten, noha már korábban is lehetőség volt erre megállapodással. A Ptk. rendelkezései alapján „a közös szülői felügyelet úgy is gyakorolható, hogy a szülők felváltva, azonos időtartamban jogosultak és kötelesek a gyermek nevelésére és gondozására.”¹³ Ennek lényege tehát, hogy a gyermek felváltva lakik, tartózkodik a két szülőnél, mindketten érdemben azonos időt töltenek vele.¹⁴ Hogy más országokban milyen a gondozás aránya, eltérő statisztikák vannak: váltott gondoskodásnak nevezik néhol a 25-50% között mozgó egyik szülőnél töltött időt is,¹⁵ máshol (például Ausztráliában) akár 50-50%-ban is megvalósulhat. Szeibert Orsolya véleménye szerint váltott gondoskodásnak lehet nevezni a szülői felügyelet gyakorlását, ha a gyermek idejének legalább 35-35%-át tölti mindkét szülőjénél.¹⁶ E kétes jogi helyzetet a magyar szabályozás törvénybe iktatással igyekezte orvosolni – a Ptk. váltott gondoskodással kapcsolatos rendelkezése ugyanis kimondja, hogy az azonos időtartamú, felváltott gondozás nevezhető váltott gondoskodásnak, azonban előfordulhat olyan eset is, amikor a szülők nem feltétlenül azonos időtartamokban rögzítik az egyik és másik szülőre jutó időt.¹⁷

Ebből következik tehát, hogy a közös szülői felügyelettől az elhatárolást e két szempont megléte adja. A közös szülői felügyeletnél ugyanis – mint már említettem – a gondozó szülőnél lakik a gyermek, a különélő szülővel kapcsolatot tart, meghatározott időben viheti el. A váltott gondoskodás azonban továbblépésnek számít, hiszen ezáltal már mindkét szülő egyenlő időtartamot tud tölteni gyermekükkel, azonos mértékben lehetnek életének részesei. Ez mind a

¹¹ Simon Károly László: A közös szülői felügyelet bírósági elrendelésének mérlegelési szempontjai a hazai szabályozás tükrében. Családi Jog 2022/4. sz. 5-9. o.

¹² Kövesné Kósa – Tancsik: i. m.

¹³ Ptk. 4:164. § (1) bekezdés

¹⁴ Szeibert Orsolya: Együtt a házasság felbontása után is? A közös szülői felügyelet és a váltott elhelyezés európai tendenciái. Családi Jog 2012/4. sz. 1. o.

¹⁵ Simon Károly László: A közös az új zsinórmérték? Iustum Aequum Salutare 2023/3. sz. 56. o.

¹⁶ Szeibert Orsolya: A váltott gondoskodás előnyei és akadályai, továbbá a gyermek vallásszabadsága és származás megismeréséhez fűződő joga nemzetközi összehasonlításban. Családi Jog 2022/2. sz. 33. o.

¹⁷ Szeibert: Új mérföldkő a hazai... 13. o.

szülőknek, mind a gyermeknek előnyére válhat – előbbi így nem marad le a gyermek fejlődéséről, hiszen sokkal gyakrabban látja őt, míg utóbbinak nem kell elszakadnia egyik szülőjétől sem, mindkettőhöz azonos mértékben kötődhet. A gyermeknek lényegében két tartózkodási helye lesz így, azonban a szabályozás mégis kötelezi a szülőket arra, hogy nevezzék meg azt a helyet, ami a gyermek lakóhelyének számít.¹⁸

A közös felügyelethez hasonlóan a szülők közötti együttműködésnek kiemelten fontos szerepe van. Amennyiben ugyanis nincsen konszenzus a felek között, vitás helyzetek születnek, állandó a konfliktus még a házasság felbontása után is, úgy a váltott gondoskodás nemhogy javítana, inkább ront a már fennálló nehéz helyzeten.

A váltott elhelyezésnél is a gyermek érdeke a központi szempont – ha a felek és a bíró is úgy ítélik meg, hogy a gyermek egészséges fejlődése a váltott gondoskodás adta állandósággal biztosítható, akkor elrendelhető a szülői felügyelet gyakorlásának e módja. A váltott elhelyezéssel járó életmódhoz való alkalmazkodási hajlandóság és képesség mind a szülők, mind a gyermek részéről is mérceként szolgál. Előbbiek szempontjából a már említett együttműködési képesség és készség, a lakóhely közelsége és a gyermek érdekének előtérbe helyezése a kiemelendő, míg utóbbinál a két szülővel történő egyenlő kapcsolattartás a fontos.¹⁹

A gyermek életkora nagy jelentőséggel bír, ugyanis a váltott elhelyezés nem minden életkorban éri el célját. A szakemberek megegyező véleménye alapján az intézmény nem segíti az óvodáskorú vagy fiatalabb gyermekek fejlődését,²⁰ hiszen számukra állandóság, egy megszokott környezet szükséges az egészséges növekedéshez. A váltott gondoskodással járó állandó költözködés, a két lakóhelyen lévő esetleges eltérő nevelés, valamint a különböző környezet mind negatív irányba befolyásolhatják a folyamatot. Ehhez kötődően azonban kezd előtérbe kerülni egy újfajta modell, amely már a gyermek pici korában is megvalósítható.

II.3. A fészek modell

Fészek modell (*nesting*) alatt értjük a váltott gondoskodás azon típusát, amelyeknél fordított helyzetben történik a költözködés: a gyermek marad a lakóhelyén, a szülők pedig felváltva költöznek hozzá. Az elnevezés tulajdonképpen a természetben a madaraknál megfigyelhető „életstílus” átvétele, hiszen ott is a fiókák maradnak a fészekben, a szülők pedig felváltva röpködnek hozzájuk.²¹ Svédországban és Nyugat-Európában már kezd egyre jobban elterjedni ez a modell, hazánkban azonban még nem igazán ismert.

¹⁸ *Szeibert*: Új mérföldkő a hazai... 14. o.

¹⁹ *Mészáros-Barcsa*: i. m. 15. o.

²⁰ *Mészáros-Barcsa*: i. m. 16. o.

²¹ *Gergely Zsófia*: A gyerek marad, a szülők ingáznak - itt a fészek-modell. HVG. https://hvg.hu/itthon/20131121_Valni_szepon_a_gyerek_marad_a_szulok_inga (2024. 12. 14.)

A fészek modell esetében is a gyermek érdeke áll a középpontban – a válás megviselheti, negatívan hathat hangulatára és érzelmeire. A házasság felbontását követő költözködés sem biztos, hogy a javára válhat, a fészek modell esetében azonban megmarad a már ismert, biztonságos környezete, ezáltal zökkenőmentesebben képes feldolgozni a válás okozta nehézségeket. Ilyenkor ugyanis stabilitásra van szükség, érzelmi biztonságra, amelyet a költözködés, a változó lakóhely, az egyik szülővel töltött kevés idő nem biztos, hogy meg tud adni neki. Kutatások kimutatták, hogy a fészek modellben nevelkedő gyermekek kevesebb stresszt élnek át és szocioemocionális eredményeik is jobbak, mint a nem ilyen módon élő gyermekeké. A gyermekek a fészek modell által fenn tudják tartani a már megszokott rutinjukat, szociális köreiket, nem kell elszakadniuk attól a helytől, ami melegséget, emlékeket és nem utolsósorban biztonságot jelent számukra. A fészek modell megoldásként szolgálhat azon helyzetekre, amelyeknél a gyermeknek a válást követően a gondozó szülővel másik helyre (akár másik városba) kell költöznie, új óvodába, iskolába kell járnia, a régi barátait és életét hátrahagyva.²² A gyermek így változatlanul járhat eddigi iskolájába, tanórán kívüli elfoglaltságait is jobban össze tudja hangolni, mintha a szülők között ingázna vagy új helyre kerülne. A gyerekek időbeosztása stabilabb ebben a rendszerben, az elképzeléseik megvalósítása és a tervezés könnyebben kivitelezhető. A fészek modell elősegíti a gyermek egyensúlyteremtését a saját élete és a szülőivel töltött ideje között. Azok a szülők, akik nincsenek gyermekekkel rendszeresen, nehezebben érthetik meg világnézetüket, viselkedésüket és szükségleteiket, ezért nehezebben is fognak alkalmazkodni hozzájuk, a köztük lévő viszonyra negatívan hathat.²³

A váltott gondoskodás esetében említettem, hogy az óvodáskorú és annál fiatalabb gyermekeknél nem ajánlatos, viszont a fészek modell esetében ilyenről nincs szó. Mivel nem beszélünk költözködéstről, környezetváltásról, a gyermek szinte zavartalanul tud növekedni, annyi különbséggel, hogy az egyik szülője nem lesz otthon minden nap. A fejlődés e korai szakaszában a biztonság, folytonosság és állandóság biztosítható a fészek modellel, a szülőknek kell ugyanis nagyobb mértékben alkalmazkodniuk a megváltozott helyzethez, nekik kell megoldaniuk a felmerülő problémákat, nem a kiskorúnak.

A fészek modell esetében nemcsak a gyermek szemszögét kell figyelembe venni, hanem a szülőkét is. A szakértők véleménye szerint az intézmény alkalmazása rövid távon lehet hasznos, amikor is mindegyik fél megszokja az új helyzetet, elkezd alkalmazkodni a megváltozott életviteléhez és új rutin kerül mindennapjaikba. A szülők szempontjából kicsit lekerülhet a teher a vállukról, jobban felmérhetik jövőbeli elképzeléseiket és lépéseiket. Ellenérvként felhozható

---

²² Sara Ahlin *Doljač*: Birdnesting Co-Parenting: A Comparative Study in Slovenia and European Union Countries. *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu* 2024/3. sz. 419-421. o.

²³ Michael T. *Flannery*: Is "Bird Nesting" in the Best Interest of Children? *SMU Law Review* 2004/2. sz. 299-300. o., 302. o.

azonban, hogy a válás érzelmi feldolgozását lassíthatja, hiszen nem szakadnak el teljesen régi életüktől a felek, visszatérnek a váltások során régi környezetükbe, ahol a volt férjvel vagy feleséggel éltek és ahonnan a problémák közöttük kiindultak.²⁴ Ez véleményem szerint akaratlanul is olyan érzelmi folyamatokat indíthat el, amelyek csak nehezebbé teszik a negatív érzések feldolgozását és a továbblépést.

Michael Flannery szerint a fészkek modell károsan hat a már meglévő nehéz helyzetre és szinte sosem lehet sikeresnek nevezni. Véleménye szerint ugyanis a modell nem működhet három okból: 1) a fészkek modell negatívumai felülmúlják és elnyomják a pozitívumait; 2) az intézmény általában nem a megfelelő válasz a válásra; 3) a gyermek alkalmazkodásának elősegítéséhez szükségtelen eszköz.²⁵ Az első esetben a legnagyobb gondot az anyagi helyzet jelentheti: a váltott gondoskodással ellentétben (ahol két lakóhelyet kell fenntartani) három otthont kell finanszírozni – egyet, ahol a gyermek él, egyet-egyed pedig a két szülőnek külön. Ez jelentős kiadásokat von maga után, amelyet az emberek kis százaléka tud megengedni magának. A másik gond a párkeresés, újraraházasodás – a fészkek modell fenntartható, amíg a felek egyedülállóak és rugalmasan tudják beosztani idejüket. Akkor, amikor új kapcsolatba lépnek egy harmadik féllel, esetlegesen vele házasságot is kötnek, a fészkek modell szinte fenntarthatatlanná válik, hiszen nem lehet elvárni egyik féltől sem, hogy saját háztartását és gyermeke háztartását is ugyanolyan intenzitással igazgassa.²⁶ A második pont esetében előfordulhat, hogy a bírók és a szülők rosszul mérik fel a helyzetet és úgy gondolják, hogy a gyermek érdekét az szolgálja a legjobban, ha stabilitást biztosítanak neki, amely a fészkek modellel megoldható lehetne. Ilyenkor azonban a fészkek modell jövőbeli nehézségeire nem helyeztek elég hangsúlyt, csupán rövid távon közelítették meg az esetet, a gyermek alkalmazkodása a kialakult helyzethez nem mindig olyan fokú, mint ahogy gondolják.²⁷ A harmadik kategória lényege, hogy a gyermeknek – az általános elgondolással ellentétben – nem mindig okoz nehézséget az új légkörhöz való alkalmazkodás, továbbá nem feltétlen szükséges a fészkek modell a fejlődés elősegítéséhez, sok esetben elegendő a váltott gondoskodás vagy a közös felügyelet, ahol állandó jelleggel lakik az egyik szülőnél.²⁸

Jó példával szolgál ezen megállapításokra és a fészkek modell célszerűtlenségére Rafaela Lehtme kutatása, amely során az egyik megkérdezett gyermek elmondta, hogy nem is tudott a szülei válásáról a fészkek modell kezdetén, ugyanis a 2020-as járványhelyzet okozta lezárások miatt apja online meetingekre kezdett járni egy másik lakásba. Amikor már a szülei egyre ritkábban

²⁴ Maddy Savage: Birdnesting: The divorce trend where parents rotate homes. BBC. <https://www.bbc.com/worklife/article/20210804-birdnesting-the-divorce-trend-in-which-parents-rotate-homes> (2024. 12. 14.)

²⁵ Flannery: i. m. 298. o.

²⁶ Flannery: i. m. 303. o.

²⁷ Flannery: i. m. 306-307. o.

²⁸ Flannery: i. m. 322. és 339. o.

tartózkodtak egyszerre otthon, gyanakodni kezdett és ennek következtében anyjától tudta meg, hogy már nincsenek együtt szülei. Elmondása szerint a helyzet nem hatott rá negatívan, viszont jobban kezelte volna, ha tájékoztatják a változásokról időben.²⁹ Jól látszik, hogy a gyermek számára előnyösebb lett volna a korai tájékoztatás után a váltott gondoskodásban való megállapodás, hiszen azáltal, hogy nem tudott szülei válásáról, zavart keltett benne, hogy nincsenek mindig otthon mindannyian. Mivel nem okozott neki negatív érzéseket a házasság felbontása, így nem gondolnám, hogy nem lenne képes a szüleivel azonos időtartamban élni, közöttük ingázni.

III. Állásfoglalás

Véleményem szerint a fészek modell nem fenntartható intézmény. Azáltal, hogy három lakóhelyet kell biztosítani a működéshez, igen kis körre szűkíti az igénybevételének lehetőségét. Nem gondolom, hogy egy hosszú távú megoldásként szolgál a fészek modell, hiszen nemcsak anyagilag jelent plusz terhet, de a saját élet menedzselését sem könnyíti meg.

A válás nem egyenlő minden esetben az új élettel a gyermek számára – nem jelenti azt, hogy a házasság felbontását és a szülői felügyelet gyakorlásának elrendelését követően mindenképpen új helyre kell költöznie, új iskolába kell járnia, el kell szakadnia régi barátaitól. Mivel az emberek többségének munkahelye abban a városban van, ahol addig élt, így az új otthon lehet, hogy csak pár háztömbnyivel arrébb lesz. Arról nem beszélve, hogy az iskolás korú gyermekek a digitális eszközöket és a *social mediát* már napi rendszerességgel használják, így a kapcsolattartással sem lenne akkora probléma, ha esetleg máshova kellene költöznie.

Egyetértek azon szakértői véleményekkel, amelyek szerint óvodáskorú és fiatalabb gyerekek számára nem előnyös a váltott gondoskodás. Mégsem lehet kijelenteni álláspontom szerint, hogy a váltott gondoskodásra a fészek modell jó alternatívaként szolgálna számukra, hiszen attól még, hogy az otthonuk változatlanul megmarad, a környezetük folyamatosan változik – egyik nap még velük alszik az anyuka, máskor meg akár napokig se látják őt. Véleményem szerint a gyermekben ez sok esetben zavart kelthet, ha pedig nincsenek rendszeresen tájékoztatva a megváltozott körülményekről, akkor a megértés is nehezebben megy nekik, ami stresszfaktorként jelentkezhet életükben.

Az iskolás korú gyermekek meglátásom szerint fejlődésükben olyan szinten járnak jobb esetben, ahol már a szülők válása könnyebben feldolgozhatóvá válik számukra, így a váltott gondoskodás intézménye jobban elősegítheti az alkalmazkodást. A szülők szempontjából életükben új fejezetet tudnak nyitni, ha a váltott gondoskodásban állapodnak meg vagy arról dönt a bíróság,

---

²⁹ Rafaela *Lehtme*: Child-centred approach to shared parenting: Children's experiences of bird's nest parenting arrangements. Children and Youth Services Review 2024/160. sz. 4. o.

mint ha a fészek modellt választanák. Ezáltal nagyobb eséllyel nyílik lehetőségük a párkeresésre, nem kell visszatérniük folyamatosan a régi, közös otthonba, illetve mivel mindkét intézménynél a szülők váltják egymást, így a váltott gondoskodásnál sem maradnának le gyermekük életének fontos lépéseiről.

Éppen ezek miatt gondolom úgy, hogy a fészek modell nem egy jó alternatíva – ha a felek közös szülői felügyeletről állapotnak meg vagy a bíró rendeli azt el, ha megvan közöttük a konszenzus, az egyetértés és az alkalmazkodási képesség és készség, akkor a váltott gondoskodás keretében megvalósuló, két lakóhely közötti váltás sokkal hatékonyabb és eredményesebb eredményt tud mutatni nézőpontom szerint, mint ha a gyermek maradna otthon és a szülők felváltva költöznének hozzá. Mindezekon felül természetesen a legfontosabb és legelső lépésként szükséges, hogy a szülők a gyermeket tájékoztassák a körülmények megváltozásáról, felkészítve őt a változásra és lehetséges kérdéseire is választ adva.